

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

**Tractatvs De Officiis, Electionibvs, Dignitatibvs, Et
Beneficiis Ecclesiasticis**

**Coras, Jean de
Colonia Agrippina, 1596**

VD16 C 5049

4 De inferioribus ordi.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-63394](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-63394)

gloss. cap. cum dilectus, de iure patrona. Quæ ratio cessat in † iure patronatus, quod laicus non ex donatione, aut fundatione habet, sed ex præscriptione, & privilegio: cui ideo legatus Cardinalis præiudicat. Panormit. cap. dilectus, in fi. de offic. legat. Cardi. dict. Cle. per literas, 3. quæst. Quod autem de privilegio † diximus, de generali accipiendū est: nam si iure speciali, & expresso privilegio, certorum beneficiorū aliquis collationem habeat, ad ea legati potestas non extendetur. Panormit. dict. cap. dilectus, in fin. Cui enim præpolleat specialis provisio generali, cap. 1. de rescript. cap. dudum, de præben. in 6. de his quæ alteri specialiter sunt cōmissa, legatus non se interponit. c. studuisti, de offic. lega. Postremo aduersus † nonnullos gloss. §. vt verò, de collat. prag. putauerim, legatum Cardinalem, (præventionis iure) beneficia nominatis vel graduatis debita, conferre non posse. Cum respectu graduatorum, vel nominatorum, præventio Papæ reseruetur. §. declarantes, de mandat. aposto. Et in reseruat. Roma. pontif. Legatus nihil possit. ca. quod translationem, de offic. lega.

CAP. IV.

De inferioribus ordinarijs.

SUMMARI A.

- 1 Ordinarius quis.
- 2 Cathedralis provisio ad quem.
- 3 Confirmatio quo ordine fiat.
- 4 Episcopus an solus conferat beneficia.
- 5 Hostiensis opinio probata.
- 6 Consuetudo in provisione spectatur.
- 7 Episcopus ante administrat. confert.

D

8 Epi.

- 8 *Episcopus an sine coadiutore conferat.*
 9 *Coadiutor solus quandoq³ confert.*
 10 *Alienatio voluntaria, & necessaria.*
 11 *Episcopus accusatus an conferat.*
 12 *Episcopus depositus episcopi iura exercet.*

SED iam de inferioribus ordinarijs (ordinarios $\dagger$ voco qui suo iure conferre possunt) c. de iudicibus, 2. quæsti. 6. gloss. c. ordinarij de offi. ord. in 6. tametsi non habeant ordinariam iurisdictionem, gloss. Clem. I. vt lit. pend. aliqua dicenda veniunt. Et scire cum primis oportet, ecclesiarum $\dagger$ Cathedralium prouisionem, quæ olim Papæ reseruata erat, gloss. c. quanquam. de elect. in 6. simulatq^e inferiorum collegialium, de quibus ex primaria lege Episcopi disponebāt, Panor. c. cum ecclesia Vult. de elect. collegijs quibuscunq^e fuisse concessam. c. cum ecclesia, ad fi. de cau. possess. Vt ab ijs digni moribus, & ætate, vacantiq^e ecclesiæ magis vtiles eligerentur, c. 1. c. cum in cunctis. c. ne pro defectu, & c. quia propter de elect. c. fin. 16. quæsti. 7. sola $\dagger$ confirmatione, superiori reseruata. hoc videlicet ordine, vt electus Abbas, ab episcopo: c. hoc tantum. 17. q. 2. Episcopus à Metropolitano: c. cum dilectus de elect. Metropolitanus, à proprio Patriarcha: c. antiqua de priuileg. Hic autem à Rom. Pontifice. c. renouantes. 22. dist. d. c. ant. confirmaretur. Cùm non alius extet superior. c. nunc autem. 21. distin. Præbendarum $\dagger$ verò, & dignitatum Ecclesiæ Cathedralis, collationem ad Episcopum, & capitulum simul pertinere, communiter existimatum est. c. postulast. de cle. ex gloss. & Panorm. d. c. cum ecclesia Vult. Cùm enim ex bonis communibus instituta præsumantur, c. nulli. §. fin. 12. q. 1. eorum

eorum de collegio, nedum Episcopi consensum
 exquiri consequens est, l. in concedendo. ff. de aq.
 plu. arden. cum & solet vulgo dici, ab omnibus
 probandum esse, quod tangit vniuersos. c. ad hęc
 in fin. de offi. Archidia. Ego verò magis probo, 5
 vt cum Hostien. dicamus, vbi prælati, & capituli
 bona, quod regulariter contingit, distincta sunt,
 ad solum Episcopum, cum consilio tamen capitu-
 li, præbendarum ecclesiæ cathedralis collationē
 pertinere. ca. nouit, & c. quanto de ijs quæ fiunt à
 præl. Et quia vacante sede negat Honorius, vsquā
 cautum inueniri, capitulum præbendas confer-
 re. c. illa. ne fed. vacan. Cùm tamen constet eo ca-
 su, quo ad Episcopum & capitulum simul præbē-
 darum collatio pertinet, c. vn. in prin. eod. titu. in
 6. capitulum posse vacantes conferre præbendas.
 Cæterùm minora inferiorum ecclesiarum bene-
 ficia, (communi sententia non reclamante,) sine
 consilio etiam capituli, Episcopus confert. ca. ea
 noscitur. de ijs quæ fiunt à præla. Licet in maiorib.
 capitulum consulere debeat, d. c. quanto, vbi Pa-
 norm. & ita conferre. d. c. nouit. vbi Panorm. Aut
 si sint ecclesiæ collegiatæ, conseruata eis præsen-
 tatione, instituere. Pan. d. c. cum ecclesia. Et ita ve-
 rum est, ad eum iure communi, spectare institu-
 tionem, & destitutionem beneficiorum. c. cum ex
 iniuncto. §. fin. de hæret. c. omnes basilicæ. c. nul-
 lus. 16. quæstio. 7. d. c. nouit. Nisi tamen prædictis 6
 obstaret consuetudo, aut priuilegium, c. Abbate
 sancti. de verbor. signifi. d. c. ea noscitur. quæ non-
 nunquam efficiunt, vt electio canonici, ad solum
 Episcopum, vel solum capitulum, pertineat. d. c.
 cum ecclesia Vulterana. Aut ad canonicos, singu-
 lares, vice & autoritate capituli. c. fin. de præb.
 in 6. Vel etiam ad prælatum alterius ecclesiæ. c. fi.

- de Institutio. Verum enimvero, non habet potestatem capitulum, aut Episcopo inferior, conferendi beneficia, Episcopo excluso. d. c. cum ex iuncto. §. fin. d. c. omnes. & d. c. nullus. nisi ex privilegio, aut alio iure speciali. c. nulla vbi Panor.
- 7 6. no. de concess. præbē. Confert autem † & instituit Episcopus, tametsi nondum decreta sit ei administratio: modò tamen electus sit, & confirmatus. ca. nosti. c. transmissam, & c. qualiter de elect. Per electionem enim ius administrandi, & per confirmationem, eius iuris exercitium consequitur. gloss. c. quanto. 63. distinct. Confert † item Episcopus, etiam si propter senectutem, aut ægritudinem, datus sit ei coadiutor. gloss. c. cui rei de coll. pragm. Hæc enim corporis vitia, plerunquæ cordis virtutem augēt, faciuntquæ vt feruor spiritus in sublimiora conscendat. ca. i. ca. nisi. §. alia
- 8 verò de renuntia. Secus ergo † si ei mente capto, de coadiutore sit prouisum. Quo casu, non ipse, sed coadiutor, plenam habens sicuti furiosi curator, l. inter bonorum. ff. de administr. tuto. administrationem, ca. grandi de sup. neg. c. vn. de cler. ægr. in 6. beneficia conferet. Old. consil. 44. gloss. d. c. cui rei. Nec obstat, quod habenti liberam administrationem, alienatio sit interdicta: ca. is cui
- 9 de elect. in 6. Nam hoc in † voluntaria accipiendum est, non item in necessaria. l. alienationes. ff. fa. hæ. l. aliam. ff. de noua. Qualis est collatio beneficij, ob impendens graue, ex diutina vacatione periculum. c. ne pro defectu in princ. de elect.
- 10 Confert † prætereà Episcopus, licet reus criminis etiam grauissimi, Panormi. c. nihil nota. 12. de elect. (puta Hæresis, quo iure ipso priuatur Episcopus.) c. cum secundum de hæret. in 6. c. quo iure. 8. distinct. & accusatus. c. nonne. §. quæst. 4. Priuatio

uatio enim hæc occulta est, vnde ex quo tolleratur in officio, rata esse debent, quæ ab eo interim geruntur. l. Barbarius. ff. de offi. præto. l. i. C. de testi. Nec debet accusatus, sacerdotij sui possessione priuari. c. 2. vt lit. pend. Quinimo † nec deposti- 12
tus, si prouocauit, prohibetur Episcopalia iura exercere. gloss. c. sæpè de appella. Cùm enim non censeatur damnatus qui prouocauit: l. furti. §. i. ff. de infa. l. 2. §. fin. ff. de pœn. manet integer status eius, vt interim dignitatis suæ honoribus fungatur. l. vn. §. pen. ff. nil no. appel. pen.

CAP. V.

De quasi possessore conferendi.

SUMMARI A.

- 1 *Quasi possessio conferendi.*
- 2 *Fructus possessorem sequuntur.*
- 3 *Vnus actus quando tribuat possessionem.*
- 4 *Mala fides an possessionem querat.*
- 5 *Possessor malæ fidei non lucratur fructus.*
- 6 *Scientia necessaria in incorporalibus.*
- 7 *Possessio vltima attenditur.*
- 8 *Possessio secunda an iniusta præsumatur.*

Sufficit autem eum qui confert beneficium, esse † in quasi possessione conferendi: licet apud eum non sit proprietas, ca. cum olim. de caus. pos. Sic enim dicimus in electione. c. querelam. de elect. & præsentatione. c. consultationib. & c. ex literis. de iure patr. Ad eò quidem, vt prouisus à possessore, præferatur ei, qui à vero collatore ius habet. Panor. d. c. consultationibus. in fi. Annumeratur enim fructibus collatio. gl. c. cum olim. de maior. & obed. Fructus † autem possessio 2